

Notat

Den 27.-29. august var Børne- og Familieudvalget i Oslo for at samle inspiration og viden til arbejdet med den fortsatte styrkelse af læring, trivsel og dannelse for børn og unge i Vejle Kommunes dagtilbud og skoler.

Formålet med studieturen har været at samle inspiration og viden til arbejdet med den fortsatte styrkelse af læring, trivsel og dannelse for børn og unge i Vejle Kommunes dagtilbud og skoler under hovedoverskrifterne: "Kvalitet i skole og dagtilbud", "Inklusion" og "Det tværfaglige samarbejde mellem skole, dagtilbud og sundhedsområdet".

Studieturen har givet et godt indblik i hvorledes hele styringskæden i Oslo Kommune – fra politisk niveau og helt ud i skoler og dagtilbud har arbejdet systematisk mod netop ovenstående hovedoverskrifter.

Oplæg fra Sektion for børnehaver på Oslo Rådhus og Oslos Skole Forvaltning gav viden om arbejdet med kvalitetssikring i dagtilbud og skoler. Særligt arbejdet med retningsgivende standarder med fokus på bl.a. samarbejdet for overgange fra dagtilbud til skole, et godt sprogmiljø og systematisk opfølgning på sprogudvikling, men også med systematisk opfølgning og dialog mellem forvaltning, dagtilbud og skoler viser sig at være betydningsfulde i arbejdet med at styrke kvaliteten i dagtilbud og skoler.

Ved forvaltningsbesøgene (og siden ved områdelederen for dagtilbud på Gydas Vei Barnhage) blev det nye initiativ "Oslohjælpen" ligeledes introduceret. Ambitionerne er en tidlig, hurtig, forebyggende og mindre bureaukratisk hjælp og støtte ud fra et tværgående perspektiv. Det fremgik også, at det er et projekt under udformning, da det er i sin spæde start mht. implementering".

lagttagelser i forhold til Vejle:

Dagtilbud:

- *Der arbejdes i højere grad ud fra centralt fastsatte styringsredskaber som rammeplaner og standarder.*
- *Der arbejdes med trivselsmålinger blandt de ældste børnehavebørn som feed back system*
- *Der er væsentligt højere normering i dagtilbud – både i almeninstitutionen og i støttekorps mm, men samtidig højere sygefravær*
- *Der er ikke den samme fleksibilitet som i dansk dagtilbud. Åbningstiden er kortere og låst til 7.30-17. Der optages kun nye børn i august måned*

Skoleområdet (Skoleforvaltningen)

- *Skolerne udarbejder, med medarbejdernes involvering, hvert år handleplaner for lokale forbedringsindsatser på baggrund af afgangresultaterne. Handleplanerne drøftes mellem skoleleder og forvaltningsleder*
- *Der er noget, der indikerer, at skoler i Oslo med ren udskoling (8.-10. kl.), har bedre resultater end skoler med klassetrin fra 1.-10. kl.*
- *Forvaltningskonsulenterne tilbyder "pakker" som skolerne kan rekvirere til at understøtte arbejdet med lokale indsatser.*

- Forvaltningskonsulenterne er ude at understøtte i klasserummet og give sparring til den enkelte lærer. I Vejle gives sparring primært til skolernes vejledere, så de selv sættes bedre i stand til at vejlede og sparre med egne kolleger – formålet er, at kompetencerne bliver ude på skolerne efter forvaltningskonsulenterne har været der
- Organisering i områder (ca. 30 skoler), områdedirektør med ledelse tæt på skolerne
- Skoleforvaltningen dækker både Folkeskoler, Specialskoler og Ungdomsuddannelser

Besøg på Majorstuens Skole og Gydas Vei Barnhage (fødebørnehave til Majorstuens skole). Gav viden om og indsigt i skolelederens og daginstitutionslederens overvejelser om og arbejde med "Kvalitet i skole og dagtilbud", "Inklusion" og "Det tværfaglige samarbejde mellem skole, dagtilbud og sundhedsområdet". Der blev ligeledes mulighed for at overvære undervisning samt få rundvisning på Majorstuens Skole og i Gydas Vei Barnhage.

På Majorstuens Skole var der særligt fokus på Ledelse tæt på, ledelse af elevernes læring og arbejdet med inklusion. Der var ligeledes en introduktion til Majorstuens Skoles musiklinje.

Gydas Vei Barnhage er en Reggio Emilia-inspireret børnehave og ledelsen gav en indføring i, hvilken betydning netop dette har for den pædagogiske praksis og læringsmiljøet i børnehaven. Besøget gav ligeledes et indblik i børnehavens arbejde omkring den tidlige indsats og samarbejdet med sundhedsområdet.

lagttagelser i forhold til Vejle

Majorstuens Skole

- Der er stort fokus på lærernes egne udviklingsmål – både i samarbejdet mellem leder og medarbejder, men også i forhold til systematisk brug af læringsmakkere lærerne imellem.
- Det virker ikke umiddelbart som om at segregering er stigende på samme niveau som i Danmark. Der inkluderes på skolen flere elever med støtte fra undervisningsassistenter
- Lærernormeringerne er væsentligt bedre i Oslo end på folkeskolerne i Vejle
- Musiklinje
- Mange etniciteter og stor social spredning

Gydas Vei Barnhage

- Fælles lov om barnehager ligger til grund for det pædagogiske fundament - Norge har en læreplan, der meget ligner den nye danske.
- Institutionen tog udgangspunkt i Reggio Emilia-pædagogik med stort fokus på leg og at følge børnenes spor.
- Overgangen til skolen tog udgangspunkt i en Oslo-standard. Det var uklart om samarbejdet reelt var mere udbygget end i Vejle.
- Daginstitutionen havde en normering svarende til BUPLs forslag til minimumsnormeringer. Der er således markant flere voksne pr. børn, samtidig med at åbningstid og optagelseskriterier er markant mindre fleksible for forældrene end i Danmark.
- Der er væsentlig flere private daginstitutioner i Norge.
- Institutionen havde ambitioner om at samarbejde mere tværfagligt via Oslohjælpen. De var ikke kommet ret langt, og det virkede ikke som om at samarbejdet pt er mere udbygget end i Danmark.

Handelshøyskolen BI i Oslo gav et indblik i systematisk og praksisnær skolelederuddannelse. Netop den systematiske uddannelse af skoleledelser på Oslos folkeskoler menes at være en af de faktorer, som har haft betydning for, at elevernes faglige resultater i Oslo er gået fra at være under landsgennemsnittet til at være førende i Norge. Der blev ligeledes fortalt om de foreløbige erfaringer med at gennemføre lignende skolelederuddannelse i Aalborg Kommune og Københavns Kommune.

lagttagelser i forhold til Vejle

- *Der er stor systematik og krav i lederuddannelse, således har alle øverste ledere en master ud fra fælles uddannelsesprogram*
- *Det prioriteres højt i form af volumen og dermed udgift*
- *Det forekommer at have en stærk faglighed og forankring i praksis og dermed fokus på omsætning i dagligdagen*

Rælingen Kommune: Under projektoverskriften "Trygg oppvekst - mestre hele livet - psykisk helse og livskvalitet" præsenterede børnehaven, skolen, sundhed og fritid i Rælingen Kommune hvorledes der gennem udvikling af samarbejde på tværs af sektioner, arbejdes målrettet med at skabe et sammenhængende forløb omkring livsmestring i børnehaven og skolen.

lagttagelser i forhold til Vejle

- *Der er betydelige paralleller til de dagsordener og fokusområder, der er aktuelle i Norge og Danmark*
- *Der er i Norge en stærk tidlig forebyggende indsats på sundhedsområdet i bred forstand med høj normering af sundhedspleje og systemet med Helsestationer*
- *Der arbejdes systematisk og måske nogen gange langvarigt med implementering via pilotprojekter mm inden driftsfase*

Sammenfatning

Studieturen har været udbytterig og har givet god indsigt i hvordan hele styringskæden har målrettet mod at forbedre kvaliteten i dagtilbud og skole til gavn for børn og unges læring og trivsel. Der er mange fælles træk mellem Oslo Kommune og Vejle Kommunes indsatser omkring bl.a. kvalitetsudvikling, inklusion og det tværfagligt samarbejde, hvilket gør det muligt at bruge tiltag fra studieturen til at kvalificere og justere nuværende og kommende indsatser i Vejle Kommune.